

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 10 fillér.

Októberi gondok.

A természetnek lassu hervadása méla gondolatokra, nyomasztó hangulatra készített mindig. A közelgő tél azonban soha oly súlyos gondokat nem okozott, mint most. A lapokban már fölbukkannak a megpróbáltatások Hiób hírei. „Inség” előtt „A drágaság” „Szfrájk” című lapközlések jelzői annak, hogy a tél mily jegyben indul. A magyar Kanaánban, vagy másként az ország magtárában, — a hogyan Bácskát a közszej hívja — már megindult a szervezkedés. Bács megye alispánja a jelentkező drágaságra és inségre tekintettel figyelmezteti az előljároságokat, a kik a téli időszakra munka nélkül vannak. Fölvívja az előljároságok figyelmét arra is hogy tegyen már most intézkedést a netán bekövetkező inségenyhítésére. Ivánka Zsigmond, a Hont megye Gazdasági Egylet elnöke megvalósággal „Riadót” fuvat és hívja a vármegye jobbait a pauperismus leküzdésére.

Biz' ez megdöbentő praeludium.

Ha az ország magtárában — Bácskában — a közhatalóság látja, hogy elfogyott az ennívaló, mi lesz az árvai hegyekben?

A helyzet mindenestre az erőnek egyesítésére az érdekek társulására és közös intézkedésekre sarkal.

És a veszedelem előszele végig sítván, nem hiányzanak a szervezkedés-

nek hírei sem. A közönyösnek, a nem is egész igazságtalanul indolensnek mondott társadalom a kopogtató veszedelem hírére együttesen akar ellenállani.

Kétségkívül az ország gazda közönségének a legaktuálisabb kérdése ma a takarmányhiány. A már eddig is horribilis felszökött árnál a legkegyetlenebb áruuzsora léphet föl a gazdák megrontására. Az áru uzsora ellen pedig a legsikeresebben védekezhetnek a gazdák, ha tömörülnek. A mint értesülünk, a Délvidéki Földmívelők Egyesülete 50.000 mm. szénát, 10.000 mm. korpát, 5000 mm-es takarmányt szerzett be és osztott ki tagjainak. Ezzel a tömegben való beszerzéssel az élelmes vezetők az áruuzsorától megszabadulnak élvezik a tömeges beszerzés kedvezőbb konjunkturáit és egyenként elvetik a beszerzés gondját.

A Borsodmegyei Gazdasági Egylet vármegyétől kölcsönvette a mezőgazdasági célokra felhasználható alapot és ezt a kis gazdák szükségleteinek beszerzésére, mint forgó tőkét használja.

A pozsonymegyei Gazdasági Egylet éppen így tesz a Pálfiy-féle magtár alappal.

Erdélyrészén vonzó a Szolnokdombokamegyei Gazdasági Egylet példája, mely egyesület a kigazgazdáknak 21500 mm. szénát iratott össze és nyilvántartja a beszerzési forrásokat. És mivel manapság csupán a szükségbeli takarmányok

fölhasználása juttathatja a gazdákat abba a helyzetbe, hogy állataikat kiteleltethessék, — ugyancsak a szolnokdombkai gazdasági egylet mellett az aradmegyei, szolnoki, sárosszegyei — száz számra szerzi be a szecsavágókat, mert tudja és tudják a többi gazdasági egyletek is, hogy szükségleti takarmányok (falomb, zsombolyázva tengeriszár, még a szőlővessző is) csak, szecsavágással előkészítve etethető az állatokkal.

Am, a mint Bács megye előrelátó alispánja véli. — az októberi gondok nem szorítkoznak az üres jászol szénapadlás körül: a pauperismus réme ijeszget és valóban az emberszerető társadalomnak szervezkednie kell, hogy ezt enyhítsék.

Csak az a kívánatos, hogy valahogy ne kezdjünk ehhez az emberszerető munkához olyan balul, mint néhány év előtt az Alföldön. A hol, a mikor egyszer csak szomoruan aktualissá vált a társadalmi nemesszivü segítés, — ezt úgy vélték végezni, hogy pénzbeli alamizsnákat osztottak ki.

A mint gondolni lehetett, úgy történt, a szemérmes szegény koplalt, inséget látott, — a szemérmetlen kapzsi pedig az emberszeretet filléreiből, sőt forintjaiból gyarapította a — takarékbetétjét.

Ilyen fajta népségítésből nem kérünk. Ez a nép valóságos demoralizálása.

TÁRCA.

Századeleji férj.

Színhely: elegáns szalón

A férj a szomszéd szobában lévő feleséghez beszél.

Tehát megbocsátasz!? Ó tudtam, hisz teneked galamb szíved van. De csak valld be azt is, hogy rám nem is lehet nagyon haragudni. Megvannak a kellemes tulajdonságaim; sohasem látasz rossz kedvűnek. — Pedig gyakran van rá okom. (Félve.) Ha kalandjaim nem sikerülnek. Ó nem miattad. Hiszen mondtam már, hogy te galamb szívé vagy. De az a hivatal. Édesem te nem tudod — hogy mi az. Együtt lenni egy sereg emberrel, kiket kollegáknak nevezünk; túrni egymás szokásait, szeszélyeit csupa kényszerűségből, hangoztatni a barátságot és egymással nemesen versengeni kötelességből, dolgozni a látszat kedvéért; kényszerült udvariasságokkal érintkezni a főnökkel, felelkel; ez körülbelül a hivataloskodás. Ne csodáld hát kedvesem, ha néha egy kis szórakozásra van szükségem. Nem mondom, hogy a Te társaságodban nem talállok üdülést, de hamar terhedre válnék,

ha nem távoznám el hazulról egy pár órára. Kérlek ne néz reám olyan szigoruan. Tudom ez szemrehányás akar lenni a mult éjjeli kimaradásomért. Biztosi lak, hogy ennek is meg volt a maga oka. Ne mosolyogj gunyosan. Nem kalandról van szó. Elmondom rövidesen, Ásítasz! Akkor hát hallgatok. Ugy vélekedel, hogy a történet vagy unalmas, vagy nem igaz. Hát mivel mulattassalak. Ha úgy tetszik leszek egy keveset bölcselkedő. Nem tudlak mulattatni pedig szeretlek. Annyira megszoktam bájaidat, hogy már nem tudok bókolni. Ha meghalnál, talán utánad halnék. Tagadodlag intesz! Pedig ugy van, Hogy most csaknem közönyös vagyok hozzád? Hát milyen legyenek? Az ember ritkánlekededik az iránt, aminek már birtokában van. Az idő szűli a szokást, a szokás meg a közönyt. De ez a közöny csupán azt jelenti, hogy kibékültünk a helyzettel. Miért haraptál ajkadba? — Igazad van, ez udvariatlan nyilatkozat volt tőlem. Nekem nincs okom panaszkodni. — Te galambszívü feleség vagy. De ugyis kell lenni. A férfi nem élhet szabadság nélkül, mert elvesztené hangulatát. Hangulat nélkül pedig nincsen élet. Különbben ha akarod megváltozom. Ó én nagyon tudok a jóra hajolni. Alapjában

nem vagyok rossz ember, csak a változatosságokat szeretem. Ez nagy baj ugy-e? Kivált, ha nő ember szokása. Ennek különben magad vagy az oka. — Mért tekintesz reám olyan csodálkozva, A nő ezer változatban jelenik meg a férj előtt, akkor vágyai ki lesznek elégitve. Ha te mindennap más lennél hozzám, én mindennap ugyanaz lennék hozzád. Folyton veled foglalkoznám és nem félnék attól, hogy terhedre leszek. Ugy udvarolnék neked, mint lány korodban; mindennap virágot hoznék és tujból verseket írnék hozzád. Felbigyeszted ajkad. Igazad van. Azok nagyon rosszak voltak. Félek, hogy az újakban még poezis sem lenne. Nem is csoda. Mióta én beszélek, te folyton horgolsz. Hát egyetlen szavad sincs hozzám. Vagy nem méltatsz feleletre. Igazad van. Érzem, hogy sok ostobaságot hadartam össze. Bölcselkedtem minden rendszer nélkül, mint ösztönöm sugalta javamra. Azt kívántam Tőled, hogy ugy viseikédjél irántam, mintha szeretöm volnál. Mindez a rossz nevelésben rejlik. Jobb erkölcsökre kellene oktatni a fiatalságot. Szeretnék saját magamtól elégtételt kérni, iménti durvaságomért. Nem szerető kell nekem, csak maradj meg továbbra is szerető hitvesnek. Nekem kell megvál-

szabott reá rövidebb hosszabb szabadságvesztést lopásért és okirathamisításért. Takács János a biharmegyei Moroda községben lakó rokonainál keresett menedéket a büntetés előtt. Takács Jánost tényleg ott találták, Morodán letartóztatták, sőt kellő esendőri fedezet alatt már el is szállították Debrecenbe.

— **A fegyelmi vizsgálatok és a miniszter.** Nincs megelégedve a belügyminiszter a közigazgatási fegyelmi vizsgálatok ellátási módjával és e tárgyban szigorú rendeletet intézett a közigazgatási bizottságokhoz. A miniszter a rendeletben hivatkozik arra, hogy felülvizsgálat végett hozzá felterjesztett fegyelmi ügyeknél ismételve tapasztalta, hogy az iratok gyakran kifogás alá eső alakban, hiányosan és rend nélkül terjesztetnek fel. Ez a fegyelmi ügyeknek minden tekintetben kívánatos, sürgős elintézését megnehezíti. Ennélfogva a következőket rendeli: 1. A fegyelmi vizsgálat tárgyát képező minden egyes panaszról s az ahhoz tartozó kihallgatásokról lehetőleg egy-egy külön, az illető panaszpontra vonatkozó összes nyilatkozatokat magában foglaló jegyzőkönyv veendő fel. 2. A fegyelmi ügyben hozott összes határozatok olvasható alakban, hiteles és tisztázott példányban mutatandók be, a fegyelmi választmány határozatairól pedig oly jegyzőkönyvi kivonat terjesztendő fel, melyből az, vajjon a határozat az előadói javaslat elfogadása, illetőleg elvetése mellett egyhangulag, vagy szótöbbséggel hozatott-e s hogy a szavazás esetén milyen módosító, vagy ellenindítványok tétettek, kivehetők legyenek. A kísérő felterjesztésben mindenkor kitüntető, hogy a fegyelmi eljárás alatt álló törvényhatósági, vagy községi (városi) alkalmazottak hány év óta s mily állásokban szolgált, volt-e már fegyelmileg büntetve vagy rendbirságot? 3. A fegyelmi ügyekre vonatkozó tárgyalási és vizsgálati iratok mindenkor időrend szerinti szabatos iratjegyzékbe foglalandók. Ezenfelül az iratok mindazon adatokkal felszerelendők, amelyek fellebbezési határidő betartásának megállapítására szolgálnak. — A fegyelmi ügyekkel kapcsolatban álló, azonban nem szorosan a tárgyalási és vizsgálati iratokhoz tartozó egyéb iratok külön csomagban csatolandók. Végül a miniszter a fegyelmi vizsgálatok gyors elintézését rendeli.

— **Vasuti jelenet.** Komikus jelenetnek voltak tanui a mult kedden azok, akik Karlován a reggelivonatra várakoztak. A dolog úgy kezdődött, hogy egy parasz-asszony jegyet akarván váltani, ezen időre pólyás gyermekét egy künnt ácsorgó szerb embernek a kezébe nyomta, kerve őt, hogy tartsa pár percig a gyermekét. A jegyváltás jó sokáig tartott, a gyerek sírni kezdett s a dajkává avatott ember kezdte türelmét veszíteni. E közben egy ismerős öreg asszonynak elpanaszolja az ember, hogy egy idegen gyereket nyomtak a kezébe s most nem jön érte az anyja. A vénasszony, — mint az természetes. — rögtön titokzatossgot kezdett sejtetni a dologban s rájlesztett az emberre, hogy biztosan valamelyik elesábitott nőismerőse akart így megszabadulni a gyermektől s most az apára sózta a gyermektartást. Az ember lelkiismerete nem lehetett nagyon tiszta az efélék felől, mert mindinkább izgatott lett s mikor a vonatok mozgolódni kezdtek s az anyát sehohsem találta, felugrott a vonatra s végig járta a fülkéket, nagy lármával keresve a gyermek anyját, mihez a pólyás baba torkaszakadtából sziszisztált. Ez alatt azonban a menyecske a jegyváltás bajain keresztül esve, lelkendezve rohant arra a helyre, ahol gyermekét hagyta s tényleg ott találva egy paraszt embert egy dunyhás csomaggal, hirtelen kikapta annak kezéből a dunyhát s a már indulni készülő vonatra felugrott. Ekkor kezdődött aztán az igazi kavardás. A megdunyháztatott ember ugyanis tolvajt kiáltott s az oda siető rendőrnek szaporán elpanaszolta, hogy a leányának szánt párnatollat, melybe egy kis elemőzsia is volt pakolva, egy ismeretlen asszony ki-

kapta a kezéből s elfutott vele. Ez alatt azonban a két ellenkező irányban indítani akarták a vonatokat s csak az iszonyu lármára tartotta még vissza az indítást. Az egyik vonaton ugyanis örült kiabálás közt kereste a pólyás baba anyját az egyik ember, a sínek közt meg a dunyha után lármázott a másik, míg a másik vonaton éktelen sivalkodásba tört ki az anya, aki meg akarván szoptatni gyermekét, rémülten tapasztalta, hogy a dunyhában a gyerek helyett egy megkoppasztott liba fekszik. Az ordítás, futkosás fűtölés s a kiváncsiak tolongása közben aztán nagysokára kisült a különös tévedés s mind három fél örömmel vette tudomásul a kedvező megoldást, de leginkább a dajkává avatott ember, aki felfogadta, hogy ezentul fölhagy a csapodár étellel, mert nem lehet tudni, hogy valamikor nem kerül-e a saját gyermeke a karjai közé. A vonat az utasok kaczagása közben indult utnak.

— **A szabómunkások mulatsága,** mely vasárnap volt, ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben rosszul sikerült. Kevesen voltak. A szabómunkások mulatságát a mesterek feltűnő módon kerülték, pedig sok szabómester van a városban. Az a kevés vendég, ki a mulatságon részt vett, azonban igen kedélyesen mulatott. A mulatságnak olyan socialista jellege volt. A rendezői jelvények és minden piros volt.

— **A gazdák figyelmébe.** A földművelésügyi miniszterium, tekintettel a mostani takarmányhiányra, időnként közli a hozzá bejelentett eladási készleteket. Gazdálkodással foglalkozó olvasóinknak szolgálatot vélnék teljesíteni, midőn a kimutatásokat megszerezzük és ebből, ha hozzánk fordulnak, a legközelebb eső és legjobb forrásokat készséggel közöljük.

Építsünk a vakok számára otthon!

Hazánk 20.000 vakja közül mintegy 180 mint kiképzett vak iparos keresi mindennapi kenyerét. Szegények nap-nap után reggel 7-10 óra között a műhelyben szorgoskodnak, hogy megkeressék az életfenntartás legszükségesebb kellékét: a pénzt. Némelyiknek felesége és családja is van, bizony-bizony roppant nagy küzdelmet kell kifejtenie, hogy betevő falatjért ne szoruljon másra. Nap-nap után van alkalmam látni őket; minél inkább bámulom szorgalmukat és ügyességüket, annál mélyebben érzem szívémben, mi lesz azokkal a szegény halandókkal, ha munkaképtelenné válnak. Vajjon hol fogja lehajtani a fejét annyi küzdelmes munkában telt év után, ha testi ereje felmondja a szolgálatot. Is-tenem beh szomorú jövő elé nézhet egy ilyen sorsújtotta egén. Mert annyit nem képes keresni, hogy későbbi éveiben esetleg megakarintotta garasából meg tudjon élni. Jegyezd meg szeretett embertársam hogy a vaknak testi ellentállási képessége a szakadatlan munka iránti nem oly szívós, mint a miénk. Neki szegénynek már alapszabán meg van támadva egész constructiója épen fogyatékoságánál fogva.

S míg a mi gyermekeink lótnak, futnak, hol ide, hol oda fizáknak, tornáznak, korecsolyáznak, táncolnak, vívnek s többféleképen erősítik vagy mondjuk, előkészítik testüket az élet ezernyi bajával szemben, addig a szerencsetlen vak, ki a mi embertársunk és felebarátunk, mind ebből ki van zárva, vagy ha alkalma is volna: vaksága oly akadályt képez, hogy mindezekből egyet is alig valósíthat meg. Érthető tehát a vak testi erejének és ellentállási képességének aránytalanul csekélyebb volta az épérzékűvel szemben. Európa nyugati culturális államaiban ezt már néhány évtized előtt a nemeslelkű emberbarátok átértették s anyagi áldozatokat nem kimélve, gondoskodtak végnapjaik tisztességes lefolyásáról.

Nem légből kapott állítások ezek, meggyőződhetik az olvasó mikénti ápolásukról, hofelkeresi egyebek közt a prágai Franciskó Jozefinumot, Párisban az elaggott vakok házat és Bécsben a férfi- és

nőotthonokat. Nálunk ilyen otthon, hol a munkából kidőlt vak, kit nagynehezen felneveltünk s mint önérzetes egyént kibocsátottunk az életbe, nyugalmat és pihenést találna öreg napjaira, ezideig még nincs. Midőn ezen ügyben felemelem hozzászóló esdő szavamat, kiknek az anyagiakból az elegendőnél több jutott, ne gondoljátok, hogy pénzeiteket haszontalan célzatra fordítjátok, mert a cél, melyet 20.000 vak érdekében legszebb kötele-ségünk, nemes és magasatos. El kell ismernünk, hogy hazánk közönsége a fogyatékosok, különösen pedig a vakok iránt, meleg rokonszenvvel viseltetik, s őket uton útfélen részesíti a miszsnában, olykor nevelés tanítási célokra ezeket áldoz, a mire még mindég szükség van, de ne feledjék, hogy ezáltal csak felemunkát végeztek, mert a vaknak öreg napjaiban nincs hová hajtani fejét s kénytelen lesz magát, emberi mivoltunkat anynyira lealázó koldulásra adni.

Bizzunk kedves vak munkatársaink a jó Isten segédelmében, ki minden nemes szép és hasznos célért küzdőket meghallgatja s reméljük, hogy jó magyar hazánk polgárai meghallgatják kérve esdő szavunkat s áldozatkészségükkel lehetővé teszik egy Budapesten felállítandó vakok otthonának létesítését.

E célra nemes adományok a Kisbirtokosok Földhitelintézete igazgatóságának küldendők be, (Budapest, V. Géza u. 2. szám.) mely intézet szíves volt más címen is begyűlt adományokat díjmentesen kezelni.

Herodes Károly

a vakok bpesti orsz. nevelő- és tanintézet igazgató tanára.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása)

A lefolyt héten, de különösen az utóbbi napokban rendkívül élénk kereslet mutatkozott őszi borsó, őszi búkköny és gabonavetőmagvak iránt, de amint az eddigi tapasztalatok bizonyítják, mindazon által ha őszi vetőmagüzlet ha nem is teljesen, de legnagyobb részben befejezettnek tekinthető. A legnagyobb érdeklődés immár here és fűmagvak iránt nyilvánul. Vöröshere-mag (Lóheremag) Legutóbbi tudósításunk óta jegyzések néhány koronával csökkentek de még a jelenlegi árak mellett sem nagy a vételkedv, mert általános az a nézet, hogy további árcsökkenés nincs kizárva Oroszország és Galicziából közép-termetű jeleznek, míg Amerikából — melynek termése az ideai áralakulásra irányadó lesz — igen ellentmondó hírek érkeznek azonban tény az, hogy saját szükségletének fedezése után Amerikának kivitelre meg nagy mennyiségű áruja marad. Cseh és Morvaországban igen sűrűn érkeznek ajánlatok, de a hét vége felé az irány megszilárdult. Luszernamag A jegyzések még mindig csökkentek, mert ugy francia mint Olaszországból és a belföldön meggyőződtek, hogy a honi termésekkel nagyobb, mint kezdetben hitték. Biborheremag. A kereslet csekély, azonban franciaországból egy nagyobb tétel hozatott be. Thimotheus. Amerikának jó termése van, míg az európai termés eredmény eddig ismeretlen. Fehérheremag. A termés valamint a minőség is mindenütt igen jó s az árak rohamosan hanyatlanak. Baltaczim és muharmagot nem igen kínáltak. Búkköny lanyha.

Jegyzések nyersárúért 50 kkgként Budapest.

Vöröshere	70 80 Kor.
Luczerna	60-65 "
Téli borsó	12-13 "
Téli búkköny	13-14 "
Szöszös	24 "
Muharmag	12-13 "

Hirdetmény.

A „**Torontáli Közlöny**“ a helybeli kereskedők és iparosoknak hirdetéseit minden más hirdetővel szemben **40%** kedvezményben részesíti.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

KEMÉNY JÁNOS.

Kiadói-Nyomda, Nkikindán. Telefon. sz. 15.

Hirdetések.

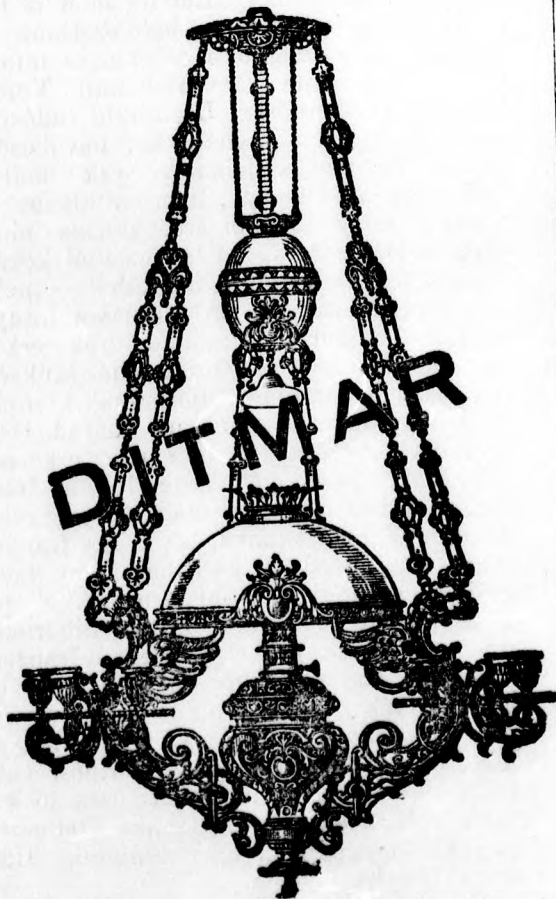
Siker hirdetésekkel

csak a hirdetések cél-szerű fogalmazásával, megfelelő typografiai alakjával és az alkalmas újságok helyes megválasztásával érhető el. Ennek elérése céljából forduljon **Mosse Rudolf** hirdetői irodájához **Budapest, IV. Ferencziktérre 3.** ezen iroda a siker elérésére szükséges felvilágosításokkal díjmentesen szolgál. — Csak az újságok eredeti sajtó raira, nagyobb megbízásoknál legmagasabb árkedvezmények engedélyezése mellett számítottak fel; ezen intézet igénybevétele által több nagy előny mellett a hirdetési költségekben megtakarítás is elérhető.

Griffatong Péter

Ferencz József-tér Városi szálloda mellett
NAGYKIKINDA.

Nagy üveg- és porcelán raktár, dús választék függő- és asztali lámpákban a legújabb **DITMÁR** égővel, továbbá tükrök és képek.

Különösen nagy raktár és dús választék felette izléses és csinos alkalmi- és lakodalmi ajándékokból.

Elvállalja új épületek üvegrészeinek készítését, továbbá képkeretezéseket pontos és szolid kivitelben olcsó, szabott árakban.

Menetrend.

Nkikindáról (Temesvárra) ind. von. ideje:

6³² (reggel) személy vonat
12⁴⁷ (délután) gyors "
3⁵⁷ (") személy "
6⁵⁹ (este) gyors "
7²⁰ (este) személy "
3⁴⁵ (éjjel) személy "

Nkikindára (Temesvár felől) érkezési idő

6³¹ (reggel) személy vonat
8⁵⁴ (reggel) gyors "
5⁵⁵ (délután) személy "
10⁵⁶ (délelőtt) személy " (követlen v. Bázásról)
2⁵⁷ (délután) gyors "
11¹⁶ (éjjel) személy "

Nkikindáról (Szegedre induló vonat

6³⁴ (reggel) személy vonat
8⁵⁷ (reggel) gyors "
11⁰⁶ (délelőtt) személy "
3⁰³ (délután) gyors "
5⁵⁹ (délután) személy "
11²⁸ (éjjel) személy "

Nkikindára (Szegedről) érkező a vonat

6²² (reggel) személy vonat
12⁴³ (délután) gyors "
3⁵⁷ (délután) személy "
6⁵⁷ (délután) személy "
7¹⁸ (este) személy "
3²³ (éjjel) személy "

Nkikindára (N.-Becskekről illetve Szőreghe felől Karlován át) érkező a vonat

6³⁴ (reggel) személy vonat
8⁴¹ (reggel) " " (közv. v. Becskerekéről)
1⁴⁹ (délután) " "
10³¹ (éjjel) vegyes "

Nkikindáról (N.-Becskekre illetve Karlován át Szőreghre induló a vonat

(3⁵⁰ éjjel) vegyes vonat
11⁵⁸ (délben) személy " (N.-Becskekre felé nincs csatlakozás)
1⁵⁵ (délután) " " (Szőreghe felé nincs csatlakozás)
7¹⁸ (este) " " (Közvetlen vonat Becskerekre)

Alapítotott 1832-ben.

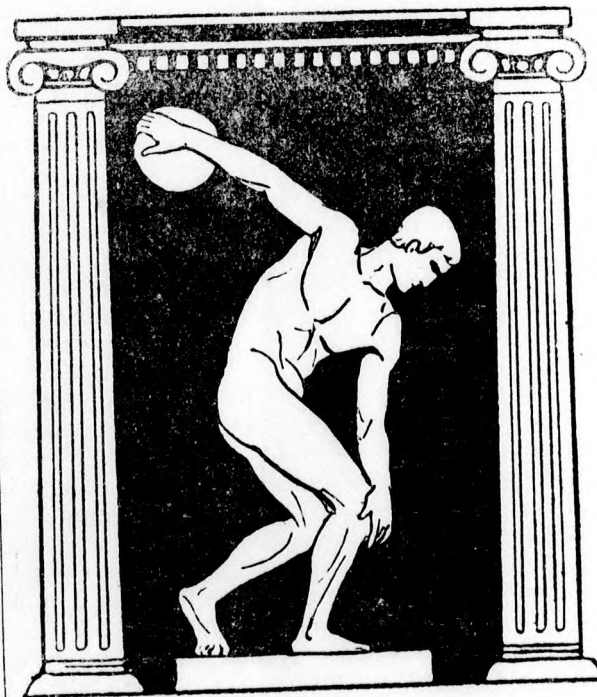
Cs. és kir. udvari szállító

Mindenütt kapható

FERNOLENDT

Fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Cremje** világos cipőkhöz a legszebb fényt adják a cipőnek és tartóssá teszik a bőrt. Sárga vagy barna bőrből készült foltos, használt cipők a „**Lyosin**“ remekfénymáz használata következtében új színüket visszanyerik. Gyári raktár: Budapest V. Lipót-körút 24. Mosáshoz csakis Brunenzappant használjon

BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

A **Brázay-féle** sósborszesz kiténő szolgáltatást tesz olyan embereknek, akik sokat járnak, vadászoknak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint izom-edzőszer. Nyomban eloszlik a legnehezebb fáradtság is, ha erős testmozgás után bedörzsöljük magunkat teletől-talpig sósborszeszszel.

☞ Telefon szám 68. ☜

Fischer Lipót és Ede cég Czimünkre kérünk figyelni! Nagy raktár angol s honiszövetekben, dusan felszerelt férfi- és gyermek ruhák- raktára. Női és Katonai szabók

Nagykikinda városi bérház.